

**I Katedra i Klinika Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie**

Kierownik: Prof. zw. dr hab. n. med. Jan Kotarski

20-081 Lublin, ul. Staszica 16, tel.: + 48/81 53 278 47, fax: + 48/81 53 206 08

email: ginonkol@umlub.pl

Lublin, 07.01.2020 r.

V I D I,

20-01-2020

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCIPLINY NAUKI MEDYCZNE

przewodniczący
prof. dr hab. Grzegorz Mazur

**Ocena dorobku naukowego oraz rozprawy habilitacyjnej
pt. „Badania nad wpływem selenu na integralność chromatyny plemnikowej
w przypadkach mężczyzn z upośledzoną płodnością” dr. n. med. Marka
Murawskiego w przebiegu postępowania habilitacyjnego**

Po zapoznaniu się z nadesłaną mi dokumentacją, wykazem osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, a przede wszystkim z pracami naukowymi przedstawiam następującą opinię:

I. Ocena pracy:

W medycynie człowieka wiele chorób definiowanych jest w oparciu o dominujący objaw kliniczny i nie uwzględnia patogenezy choroby, która nie jest w pełni poznana. Do takich chorób należy niepłodność małżeńska uznana przez WHO za społeczną. W tym aspekcie problematykę patologii nasienia należy uznać za wartościową i mającą duże znaczenie społeczne. W tą bardzo ważną problematykę wpisują się badania dr. n. med. Marka Murawskiego składające się na rozprawę habilitacyjną. Tematykę rozprawy należy uznać za bardzo ważną poznawczo i klinicznie. W mojej ocenie jest to jedyna zaleta przedstawionej do recenzji pracy.

Krytyczne szczegółowe uwagi do pracy:

1. Wstęp opracowany jest po reportersku. Zawiera podstawowe informacje z zakresu medycyny rozrodu. Także w odniesieniu do roli selenu w metabolizmie człowieka informacja przedstawiona jest na poziomie popularno-naukowym, a nie stanowi rzetelnego przeglądu badań. Praca napisana jest poprawnie stylistycznie i gramatycznie, ale język naukowy jest nieprecyzyjny np. podpisy rycin 14 do 16 są błędne. Nie ma poziomu mediany, mediana jest wartością środkową wyników, rycina zawiera także inne elementy jak wartości min-max, percentyle 25%-75% itd., które nie są odnotowane w opisie. Nomenklatura naukowa jest niewłaściwie stosowana.

Publikacja skonstruowana jest przejrzysto, z logicznym podziałem na rozdziały i podrozdziały.

2. Tytuł pracy nie odpowiada treści. Jedna z grup badanych wg kryteriów WHO ma nasienie prawidłowe. Badanie przedstawia wpływ różnych stężeń seleninu sodu inkubowanych z nasieniem badanych na wynik stosowanego w diagnostyce niepłodności męskiej testu TUNEL. Selenin sodu jest substancją toksyczną stosowaną jako środek owadobójczy, w stężeniu 50mg/l ma pH 9,0, więc wątpliwe jest czy w warunkach in vitro nie ma takiego działania w odniesieniu do DNA plemników.

Jako lek selenin sodu jest stosowany, ale brak jest danych jakie osiąga stężenie w tkankach. Źródłem selenu dla człowieka jest pokarm zawierający głównie selenocysteinę i selenometioninę a także inne selenoproteiny. Selen jako regulator procesów redukcyjno-oksydacyjnych odgrywa rolę głównie po wnikięciu do komórki gdzie występuje w formie związanej z białkami.

Dobór tego związku do eksperymentu in vitro jest kontrowersyjny i nie można zgodzić się z informacjami zawartymi we wstępie i dyskusji, które sugerują, że jest to związek modelowy w ocenie roli selenu w procesach redukcyjno-oksydacyjnych.

3. Materiał i metodyka przedstawiona pobieżnie. Kryteria włączenia mężczyzn do badania budzą wątpliwości bowiem zawierają zarówno elementy socjalne jak i medyczne dotyczące mężczyzn, historii leczenia niepłodności oraz elementy badania kobiet. Str. 43 „poziom folitropiny (FSH) w 2-3 dniu stymulacji

jajeczkowania mniejszy niż 11 mIU/ml”, natomiast w tabeli 5, 6 podany jest poziom FSH i AMH a podpis tabeli „Charakterystyka opisowa pacjentów...”. Taka dyspersja kryteriów sprawia, że wyniki nie są możliwe do zinterpretowania w odniesieniu do charakterystyki nasienia.

4. Liczebność badanych grup jest bardzo mała. Analiza statystyczna jest możliwa do przeprowadzenia lecz siła wnioskowania jest bardzo mała.
5. W rozdziale wyniki podanych jest wiele danych charakteryzujących grupę i nie stanowiących wyniku badania wynikającego z celu pracy. Ryciny 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 zawierają błędne podpisy. Mediana jest konkretną liczbą, środkową wartością uzyskanych wyników i nie ma poziomu.
6. Trzy z pięciu wniosków sformułowane są w oparciu o piśmiennictwo i nie wynikają z przeprowadzonych badań.

Uważam, że sformułowanie celu pracy składające się z założeń badań oraz zawartego w dwóch zdaniach celu eksperymentu zaciera przejrzystość myśli, nie przedstawia hipotezy badawczej, która powinna być zweryfikowana.

Piśmiennictwo obejmujące 220 pozycji dobrane jest prawidłowo.

Przedstawione zastrzeżenia nie wyczerpują wszystkich niedociągnięć pracy, lecz w mojej ocenie dyskwalifikują ją jako znaczące osiągnięcia naukowe.

II. Ocena dorobku naukowego:

Dorobek naukowy dr. n. med. Marka Murawskiego obejmuje 40 pozycji piśmiennictwa w tym 22 prace oryginalne, z których 7 zostało opublikowanych w czasopismach z listy filadelfijskiej (łącznie IF 14,885, w jednej publikacji był pierwszym autorem), 14 (w dwóch był pierwszym autorem) prac klinicznych w czasopismach bez IF, 2 opisy przypadków, 9 prac poglądowych, 8 rozdziałów w podręcznikach oraz 7 prac pełnotekstowych w materiałach kongresowych, a także 8 streszczeń w materiałach zjazdowych.

Łączna punktacja: Impact Factor wynosi 14,885; + 1 publikacja
w suplemencie czasopisma posiadającego IF 0,886.

Punktacja KBN/MNiSW 286 punktów.

Liczba cytowań 20 (Web of Science Core Collection 25.04.2019). H-INDEKS - 3,
wg SCOPUS z dnia 25.04.2019 cytacje 73 , H-INDEKS - 4.

Dorobek naukowy jest uprofilowany. Głównymi nurtami publikacyjnymi są: niepłodność małżeńska, chirurgia ginekologiczna. W zakresie tematyki niepłodności pragnę wyróżnić cykl prac dotyczący immunologii endometriozy.

Publikacje dotyczą operacyjnego leczenia nowotworów narządów płciowych kobiet. Na wyróżnienie zasługuje także praca dotycząca metaloproteiny 9 w detekcji mikroprzerzutów w węzle wartowniczym u kobiet z rakiem piersi. Wartościowa jest publikacja prezentująca wstępne wyniki leczenia liszaja twardzinowego sromu. Obie publikacje ukazały się w czasopismach o wysokim IF.

Dr n. med. Marek Ryszard Murawski ukończył Wydział Lekarski Akademii Medycznej we Wrocławiu w 1986 r. Po studiach rozpoczął prace jako stażysta w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 we Wrocławiu. Następnie pracował w I Katedrze i Klinice Ginekologii, a od 1999 roku do chwili obecnej w I Katedrze i Klinice Ginekologii i Położnictwa.

Specjalizację I stopnia z zakresu położnictwa i ginekologii uzyskał w 1991 r. oraz II stopnia w 1994 r. Uzyskał także I stopień specjalizacji z chirurgii ogólnej (1999 r.). W 2017 roku uzyskał specjalizację z zakresu ginekologii onkologicznej.

W 1998 roku decyzją Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu na podstawie rozprawy pt. „Zastosowanie techniki mikrochirurgicznej w zespoleniach jajowodowych u królików z wykorzystaniem wchłaniających i niewchłaniających nici chirurgicznych” uzyskał stopień doktora nauk medycznych.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników, Polskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej, Towarzystwa Chirurgów Polskich, Polskiego Towarzystwa Urologicznego, Polskiego Towarzystwa Mikrochirurgii, Związku Lekarzy Polskich w Chicago.

III. Podsumowanie:

Przebieg pracy zawodowej oraz dobre wykształcenie do wykonywania zadań klinicznych, dorobek naukowy, zakres współpracy międzynarodowej uznać należy za wystarczające w postępowaniu o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Niestety przedstawiona monografia nie spełnia kryteriów rzetelnego (po względem liczebności przypadków oraz metodyki badania) naukowego opracowania problemu badawczego i nie może być podstawą do pozytywnego zaopiniowania wniosku do Wysockiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o nadanie dr. n. med. Markowi Ryszardowi Murawskiemu stopnia doktora habilitowanego.

K I E R O W N I K
I Katedry i Kliniki Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

prof. dr hab. Jan Kotarski